UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

Jte[m] Ne aliquis clericus sacrilegis seu exco[mmun]icatis aut vsurarijs assistat vel eos defendat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

Visual Library

Tem cuꝫ plerūq₃ contingat ꝙ
vacante p̄bēda in aliq̄ eccleſia
ciuitatis vel dioceſ Colonienſ
in qua duo vel plures auctoritate ſedis
apl̄ice vel legatoꝝ ſuoruꝫ aut q̄uis alia
auctoritate ius ſe aſſerūt; habere ꝛ per
executores ſuos et quoſcūq₃ alios ſe ꝓ
curant mitti in poſſeſſionē corꝑalē p̄bē
de ipius. cui⁹ occaſiōe miſſiōis de hmōi
p̄bēda ꝑtendētes bona res et iura ipi⁹
eccleſie tā infra emunitatē ꝙ̄ extra in/
differenter rapiūt et inuadūt ſeu ꝑ ſecula
re iudiciuꝫ occupari vel arreſtari ꝓcu/
rāt ſententias excōicationis in certas
ꝑſonas de capitulo ſuſpenſionis in ca/
pitulū nihilominus a ſuis executorib⁹
fulminari facientes ꝓpter quod in reb⁹
et ꝑſonis tā ſpūalibus ꝙ̄ tꝑalibus ec/
cleſie nō modicū detrimentū ſuſtinent
et iacturā. Statuimus vt cū in aliq̄ ec/
cleſia caſus hmōi emerſerit. Decanus
et capitulum illius eccleſie auc̄te hmōi
ꝯtentionis ſibi faciāt lr̄as et inſtrumē
ta qbus ſic cōtendētes vti voluerint ꝓ
iure ſuo/ hincinde a ꝑtibus exhiberi et
cōuocatis capitulo et prioribus q̄ p̄ñ/
tes fuerint et haberi cōmode potuerint
ꝑ eos ad hoc vocatis iuriſperitis q̄ viſi
fuerint expedire vt hmōi queſtio ꝛ diſ/
cordia decidat̄ et eoꝝ diſcuſſiōi ſeu ſn̄ie
ſtetur et inuiolabiliter obſeruet̄. Et ſi
capitulū et priores ꝓpter difficultatē iu
ris vel alias cauſas legitimas queſtio/
nem hmōi decidere nō poterūt nec de/
cidunt cauſam eandem ad curiam domi
ni pape decidendā tranſmittant p̄figē/
tes ꝑtibus terminū cōpetentem quo ſe
conſpectui pape repreſentent cū oībus
ſuis monumentis et documentis iuſti/
ciam recepture. Cauſa vero et queſtiōe
hmōi durante medietas fructus p̄ben/
de vacantis in vſus cedat eccleſie Et
reliqua ꝑs alicui idonee ꝑſone que de/
ſeruiat in ordine quē defunct̄ p̄benda
requiſierit deputetur. Et ſi qua ꝑtium
ſententiam pro ſe in curia habuerit ꝛ in
cauſa euicerit fructus eiuſdem preben/
de de mandato domini pape capitu/
lo preſentato ceſſante occaſione qualibꝫ
miniſtret̄. Si qua vero ꝑtium litterarū
ſuarum copiam facere et hoc ſtatutum
ſubire cōtumaciter rēnuerit. et de ſua
potentia vel malicia confiſa bona eccle
ſie inuadere ac rapere temere et irreue/
renter dei timore poſtpoſito preſumpſe
rit contra ipam ꝑtem tanq̄ cōtra rapto
rem bonorū eccleſie. vt ſup̄ ſcriptum eſt
procedatur. Statuimus etiam vt hec
nō ſolū ad futura hmōi negocia. ſꝫ etiā
ad preſentia et preterita a tꝑe electiōis
nr̄e extendantur.

Ne aliquis clericus ſacrilegis ſeu
excommunicatis aut vſurarijs aſ/
ſiſtat vel eos defendat.

Tem cum ſaluis penis ſtatut̄.
tam in iure canonico ꝙ̄ ciuili ꝛ
cohertione nr̄e ordinarie pote/
ſtatis contra iniuriatores eccleſiarum
et perſonarum eccleſiaſticarum predict̄.
modis et alijs qui ad hoc videbūtur ex
pedire prouiderimus procedendū. Sta
tuimus vt ꝑſonis quibuſcunq₃ qui ma/
nus in clericos aut religioſos inijciunt
vel alias ſpoliant et capiunt. aut in ali/
quo ſup̄dictorū modorum vel exceſſuū
contra eccleſias vel eccleſiaſticas ꝑſo/
nas exceſſerint ſeu ſententijs excōica/
tiōis ſuſpen̄ aut interdicti. aut alijs mo
dis ſup̄dictis ſe inuoluerint. clerici ſiue
in dignitate conſtituti ſiue alij vel etiā
aduocati cōſilio vel auxilio in aꝑto vel
in occulto nō aſſiſtāt. et qui contra ve/
nerint verbo vel facto ſententiam ex/
communicationis quam in eos ferim⁹
in his ſcriptis incurrant ipo facto et ex
cōmunicati publice qui de hoc cōuicti
fuerint vel ꝯfeſſi vſq₃ ad ſatiſfactionem
condignā nuncientur. et ſi publice pre/
ſumpſerint pro hmōi ꝑſonis in iudicio

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

poſtulare earum iniurias defendẽdo et
moniti ab eorũ ordinarijs nõ deſtiterit
excõicati publice tanq̃ꝫ illi quorũ exceſ/
ſus vel iniurias nitũtur defendere.nũ
cienꝫ ⁊ alias etiã ꝯ eos ſi opus fuerit
procedatur. Idẽ ſtatuimus fieri de his
q̃ vſurarijs manifeſtis aſſiſtunt patro/
cinio vel defendunt eoſdem.

Ne clerici capellani nobiliũ excõica
toꝝ cũ ipſis vltra mẽſem ꝑmaneant

Tez ſtatuimus vt clerici ſeu capellani
dñoꝝ ſuorũ aut nobiliũ vel aliarũ pſo/
narũ q̃ fuerint ꝓpt̃ aliquẽ p̃dictorũ ex/
ceſſuũ ſñia excõicatiõis innodati dñis
ſuis in hmõi iniurijs ꝯſiliũ vel auxiliũ
ṽbo vel facto nõ impẽdãt .alioq̃n ſe no
uerint eadẽ excõicatione inuolutos.
¶ Preterea ipſos dños ſuos modis q̃/
bus poterũt inducãt. vt de eis ꝓ q̃bus
excõicati extitũt ſatiſfaciãt. et ad recõci
liationẽ ſancte mr̃is eccleſie reuertanꝫ
qḋ ſi infra menſem eoſdẽ dños ſuos ad
hoc inducere nequiuerit extũc oĩno re/
cedãt ab eiſdẽ nec eis cõicent. Alioq̃
ipſos clericos ſeu capellanos q̃ vltra id
cũ dñis ſuis ꝑmãſerint et eis cõicaue/
rint maioꝝ excõicatiõe in his ſcriptis
late innodamus ⁊ p̃cipim⁹ eos ꝑ locoꝝ
ordinarios excõicatos publice nũciari
In q̃ excõicatiõe ſi duos mẽſes cõtu/
maciter ꝑdurauerint ⁊ a dñis ſuis non
receſſerint.extũc ipſofacto oĩb⁹ bñficijs
eccleſiaſticꝭ cũ cura vel ſine cura q̃ hñt
ſint priuati Et eadẽ beneficia ꝑ illos ad
quorũ collationẽ ꝑtinent alijs perſonis
idoneis infra mẽſem cõferant. Alioqui
extũc ꝑ ſupiorẽ proximũ ꝯferanꝫ.et ni/
hilominus ſint inabiles ad alia bñficia
obtinenda.

Contra clericos inexecutiõibus ſen
tentiarum remiſſos et ſententias ipſas
modo debito nõ ſeruantes.

Tem cũ nõnulli ſententiã excõicatio/
nis damnabiliter vilipendant. Statui/
mus vt q̃cũq̃ꝫ excõicatus et in ꝑrochia
ſua denũciatus ꝑ annũ in ipſa excõica/
tione ꝑſtiterit et de hoc fides facta fue/
rit per lr̃as excõicatoris quas ſufficere
volumus in hac ꝑte ſi fuerit ordinari⁹
et alias ꝑ aliã fidem ſufficientẽ.ſi hmõi
fuerit nobilis vel alius habens terram
vel diſtrictũ illa terra vel diſtrictus ꝑ
ordinariũ loci ſuꝑ hoc requiſitũ ab ex/
cõicatore vel actoꝛẽ eccleſiaſtico ſine dif
ficultate ſupponaꝫ interdicto. Et ſi fue/
rit alius q̃ꝫ nobilis dñs tp̃alis ſeu iu/
dex in cuius diſtrictu excõicat⁹ mãſerit
ſeu domiciliũ habuerit moneaꝫ ꝑ ordi/
nariũ ipſius. vt ꝯpellat ipm̃ excõicatum
redire ad ſancte matris eccleſie vnionẽ
Alioqui idez dñs ſiue iudex.ꝑ ipm̃ or/
dinarium excõmunicationis ſententia
ꝑcellatur.

Item proceſſus de eodem

Item ipſi excõicati cũ ꝑ ãnũ in excõica/
tiõe ꝑſtiterint in ſynodis accuſenꝫ tãq̃
clauiũ eccleſie ꝯtemptores ⁊ ſatiſfacere
ꝯpellanꝫ. adhibito etiam ſi opus fuerit
auxilio brachij ſecularis.

Vt p̃lati et q̃libꝫ eccleſiaſtice ꝑſone ad
obſeruationẽ ſtatutoꝝ teneanꝫ.

Uia vero oĩbus ꝑ ſtatuta hu/
iuſmodi paterna ſolicitudine in
tendimus prouidere vt videli/
cet quies procuretur eccleſijs et eccle/
ſiaſticis ꝑſonis et pacꝭ turbatores pene
formidine cohibeantur a peccatis p̃/
cipimus et mandamus ſub pena excõ/
municationis vt ſtatuta ipſa ab omni/
bus tam eccleſiaſticis q̃ꝫ ſecularibus ꝑ/
ſonis inuiolabiliter obſeruentur. Sta/
tuentes vt prelati archidiaconi prepo/
ſiti decani capitulorum. capitula et ſin/
guli de capitulis decani chriſtianitatum
rectores eccleſiarum et capellarum. nec
non et vicarij et omnes clerici ciuitatis
et dioceß Colonienß ad obſeruationem